

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/6000-

Dato
10. september 2025

Tillegg til tildelingsbrev 23 til Utdanningsdirektoratet for 2025 med oppdrag om å utvikle ny skolemiljøundersøkelse

Oppdrag nr:	2025-024
Oppdrag:	Utvikle ny skolemiljøundersøkelse
Mål:	Mål 3 Trygge og gode barnehage- og skolemiljø. Oppdraget er også relevant for mål 2 En opplæring som gir god læring, utvikling og dannelse og mål 4 Likeverdige barnehage- og opplæringstilbud.
Frist:	Delleveranse: 1. september 2026. Tidspunkt for sluttleveranse av ny skolemiljøundersøkelse bestemmes på bakgrunn av delleveransen.
Finansiering: budsjettkap., post og prosjektnummer	Oppdraget gjennomføres i 2025 innenfor direktoratets budsjetttrammer, herunder midler til utvikling på 226.21. For budsjettåret 2026 vil departementet komme tilbake til dette i forbindelse med tildelingsbrevet for 2026.
Bakgrunn for oppdraget: I Meld. St. 34 (2023-2024) <i>En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn</i> beskriver regjeringen mål og rammer for et nytt kvalitetsutviklingssystem. Som en del av dette systemet skal det utvikles ny skolemiljøundersøkelse. Vurderingene i Meld. St. 34 bygger blant annet på anbefalinger og høring av NOU 2023: 27 <i>Et nytt system og kvalitetsutvikling</i> . Meld. St. 34 fikk tilslutning i Stortinget (Innst. 55 S (2024- 2025)). Et trygt og godt skolemiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elever kan lære og utvikle seg både faglig og sosialt. Opplæringsloven kapittel 12 fastsetter at alle elever har rett til et	

trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Skolen har plikt til å arbeide kontinuerlig for at elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø.

I NOU 2023: 1 og NOU 2023: 27 ble det pekt på at det er behov for kvalitetssikrede, nasjonale verktøy som kan gi viktig informasjon til arbeidet med elevenes skolemiljø. Det ble også pekt på større utfordringer med dagens Elevundersøkelse. I Meld. St. 34 (2023-2024) varslet derfor regjeringen at den vil at det skal utvikles en ny skolemiljøundersøkelse som kan erstatte Elevundersøkelsen, og som i større grad møter ulike behov for informasjon om elevenes skolemiljø.

Med bakgrunn i oppdragsbrev 2025-10 oversendte Utdanningsdirektoratet 1. april 2025 en plan for arbeidet med å utvikle en ny skolemiljøundersøkelse. Planen danner grunnlag for dette oppdraget.

Beskrivelse av oppdraget:

Utdanningsdirektoratet skal i tråd med føringene i Meld. St. 34 (2023-2024) utarbeide en ny skolemiljøundersøkelse.

En ny skolemiljøundersøkelse skal bygge på prinsippene og verdiene for skolen slik de framgår av læreplanverket og opplæringsloven. Hensynet til barns beste skal ligge til grunn i utviklingen av undersøkelsen. I utviklingen av undersøkelsen må det også gjøres etiske vurderinger av hvilke spørsmål man bør stille og på hvilken måte.

Ny skolemiljøundersøkelse vil være et sentralt element i et nytt kvalitetsutviklingssystem, og må utformes slik at den støtter opp under mål og prinsipper for det nye systemet, slik det er beskrevet i Meld. St. 34. Dette betyr at skolemiljøundersøkelsen skal gi et bedre grunnlag for dialog, tillit og samarbeid om kvalitetsutvikling i skolen. Skolemiljøundersøkelsen skal sammen med andre verktøy i det nye kvalitetsutviklingssystemet gi et bedre grunnlag for refleksjon og samarbeid i profesjonelle læringsfelleskap. Udir skal vurdere hvordan det kan bli bedre sammenheng mellom de ulike verktøyene som skal brukes i arbeidet med kvalitetsutvikling.

Undersøkelsen skal gi elevene mulighet til å uttrykke hvordan de opplever sitt skolemiljø. Informasjonen skal primært gi skolen et grunnlag for utvikling av tiltak og arbeid med skolemiljøet. Samtidig har både lokale og nasjonale myndigheter behov for informasjon om utviklingen i elevenes skolemiljø over tid. Dette behovet må ses i sammenheng av informasjon som blir hentet inn gjennom andre undersøkelser (som UngData og internasjonale undersøkelser).

Udir skal legge til grunn de vurderinger som blir gjort i Stortingets behandling av Prop. 131 L (2024-2025). Dette innebærer at det ikke er aktuelt å inkludere data om elevenes opplevelse av skolemiljøet i individregisteret.

Både utvalget for kvalitetsutvikling og Meld. St. 34 (2023-2024) problematiserer hvordan dagens undersøkelse spør om blant annet mobbing. Vi ber Udir bygge videre på disse vurderingene i det videre arbeidet, blant annet hvordan informasjon om krenkelser, inkludert mobbing, bør innhentes.

Kvalitetsutviklingsutvalget foreslo å utrede hvordan elevenes opplevelse av skolemiljøet på 1. til 4. trinn kan undersøkes. Kunnskapsdepartementets konklusjon er at en slik utredning ikke prioriteres i dette oppdraget.

Delleveransen skal beskrive anbefalt konsept for ny skolemiljøundersøkelse, inkludert hvordan informasjon om krenkelser kan innhentes, og hvordan skole og myndighetsnivåene kan få informasjon om elevenes skolemiljø i tråd med formålet. Delleveransen skal også inneholde en plan for utfasing av Elevundersøkelsen og innfasing av ny skolemiljøundersøkelse. Leveransen må også redegjøre for økonomiske og administrative konsekvenser.

Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:

Partene i skolen skal involveres i arbeidet med ny skolemiljøundersøkelse. Udir skal aktivt innhente synspunkt og erfaringer fra brukergruppene i utviklingsarbeidet. Udir skal også involvere andre relevante aktører i arbeidet, herunder Statped.

Udir skal ha jevnlig dialog med Kunnskapsdepartementet underveis i arbeidet med å utvikle ny skolemiljøundersøkelse.

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen der det er relevant, og skal bygge på tidligere arbeid med revisjon av Elevundersøkelsen.

Udir skal redegjøre for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Rapportering etter gjennomført oppdrag:

Når direktoratet anser oppdraget som utført sendes beskjed om at oppdrag er utført, inkludert delleveranse til postmottak@kd.dep.no med kopi til etatsstyringsgruppen@kd.dep.no og mhd@kd.dep.no innen fristen 01.09.2026.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen